

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه : کارگر، فاطمه، ۱۳۶۴ -
- عنوان و نام پدیدآور : اهمیت صمیمیت زوجین در افزایش امید به زندگی / مولف فاطمه کارگر.
- مشخصات نشر : تهران: انتشارات راه دکتري: انتشارات سنجش و دانش، ۱۳۹۶.
- مشخصات ظاهري : ۱۶۵ ص.
- شابک : 978-600-465-118-5 : ۲۰۰۰۰۰ ریال
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- موضوع : زنان بومی - ایران - نمونه پژوهی
- موضوع : Marriage - Iran - Case studies
- موضوع : روابط زن و مرد - ایران - نمونه پژوهی
- موضوع : Man-woman relationships - Iran - Case studies
- موضوع : زنان و مردان - ارتباط
- موضوع : Communication in marriage
- رده بندی کنگره : HQ۷۳۰/۱۲۹۶ الف ۲۰۶/۸۱۰۹۵۵
- رده بندی دیویی : ۳۷۱۷۸۷۵
- شماره کتابشناسی ملی :

اهمیت صمیمیت زوجین در افزایش امید به زندگی

فاطمه کارگر

انتشارات راه دکتري (همکار سنجش و دانش)

۵۰۰ نسخه

۱۳۹۶-اول

۹-۱۱۸-۴۶۵-۶۰۰-۹۷۸

دلف:

دکتر

تیراز:

نوبت چاپ:

شابک:

کلیدی ستون ملای و مسوی این کتاب برای مولف محفوظ می باشد

چکیده.....	۱
مقدمه.....	۲
فصل اول.....	۵
۱-۱- بیان مسئله.....	۶
۱-۲- اهمیت و ضرورت.....	۱۰
۱-۳- اهداف.....	۱۲
۱-۳-۱- هدف اصلی.....	۱۲
۱-۳-۲- اهداف جزئی.....	۱۲
۱-۴- فرضیه ها.....	۱۲
۱-۴-۱- فرضیه اصلی.....	۱۲
۱-۴-۲- فرضیه های فرعی.....	۱۲
۱-۵- تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها.....	۱۳
۱-۵-۱- تعاریف مفهومی.....	۱۳
۱-۵-۲- تعاریف عملیاتی.....	۱۳
فصل دوم.....	۱۵
۲-۱- ادبیات.....	۱۶
۲-۲- خانواده.....	۱۶
۲-۳- نگاه اسلام به خانواده.....	۲۰
۲-۴- ازدواج.....	۲۰
۲-۵- صمیمیت زوجین.....	۲۷
۲-۵-۱- همسران و صمیمیت در زندگی زناشویی.....	۲۷
۲-۵-۲- ایجاد صمیمیت.....	۳۵
۲-۵-۳- نظریه های صمیمیت.....	۳۷

۳۷	۱-۳-۵-۲- مدل ترکیبی وارینگ.....
۳۸	۲-۳-۵-۲- دیدگاه رشد فارمن.....
۳۹	۲-۳-۵-۲- نظریه دلبستگی جانسون و ویفن.....
۴۰	۲-۳-۵-۲- نظریه درک برابری والستر.....
۴۲	۲-۳-۵-۲- محبت، مطمئن‌ترین راه ایجاد صمیمیت.....
۴۲	۲-۳-۵-۲- نقش صمیمیت در زندگی فرد.....
۴۲	۲-۳-۵-۲- خانه، مکانی برای محبت است نه جای رنج.....
۴۳	۲-۳-۵-۲- محبت، محبت برای ایجاد صمیمیت.....
۴۴	۲-۳-۵-۲- محبت مطمئن‌ترین راه برای ایجاد صمیمیت.....
۴۵	۱۰-۳-۵-۲- نوع شخصیت و صمیمیت همسران.....
۴۶	۱۱-۳-۵-۲- مردان و صمیمیت.....
۴۷	۴-۵-۲- رابطه ی زناشویی.....
۴۸	۱-۴-۵-۲- میل جنسی (هدیه ای الهی).....
۴۸	۲-۴-۵-۲- تمایلات جنسی زنان و مردان.....
۵۰	۳-۴-۵-۲- انگیزه و تمنای جنسی (در زن و مرد).....
۵۱	۴-۴-۵-۲- تاثیر شرایط بر رابطه ی زناشویی.....
۵۱	۵-۴-۵-۲- اندیشه های متفاوت زنان و مردان.....
۵۴	۶-۴-۵-۲- دیدگاه دکتر جان گری در مورد رابطه ی زناشویی.....
۵۷	۷-۴-۵-۲- ارتباط و صمیمیت در رابطه ی زناشویی.....
۷۲	۸-۴-۵-۲- هنر راهنمایی و انتقاد در رابطه ی زناشویی.....
۷۳	۹-۴-۵-۲- شیوه های انتقال اطلاعات (در مورد رابطه ی زناشویی).....
۸۰	۱۰-۴-۵-۲- همدای و تفاهم جنسی در همسران.....
۹۶	۱۱-۴-۵-۲- راه حل ایجاد صمیمیت.....
۹۷	۶-۲- امید به زندگی.....
۹۹	۱-۶-۲- نظریه های امید به زندگی.....

۱۰۱	۲-۶-۲- امید و یاس از دیدگاه اسلام
۱۰۲	۲-۶-۳- آثار امیدواری و مطلوب اندیشی
۱۰۳	۲-۶-۴- تاثیر امید در بهداشت روان
۱۰۳	۲-۶-۵- امید در فراز و فرود تاریخی زندگی ایرانیان
۱۰۵	۲-۶-۶- عوامل موثر بر افزایش امید به زندگی
۱۱۰	● خواب
۱۱۱	● وضعیت اقتصادی
۱۱۱	● رضایت شغلی
۱۱۱	● صبر و شکیبایی
۱۱۲	● سلامت
۱۱۴	۲-۷- پیشینه
۱۱۴	۲-۷-۱- تحقیقات داخلی
۱۱۹	۲-۷-۲- تحقیقات خارجی
۱۲۱	فصل سوم
۱۲۲	۳-۱- روش و طرح
۱۲۳	۳-۲- جامعه آماری
۱۲۳	۳-۳- حجم نمونه و روش نمونه گیری
۱۲۳	۳-۴- ابزارهای گردآوری دادهها
۱۲۳	۳-۴-۱- مقیاس تعارض زناشویی کالنزاس و همکاران
۱۲۴	۳-۴-۲- مقیاس امید به زندگی هرث
۱۲۵	۳-۵- روش اجرا
۱۲۸	۳-۶- روش آماری تجزیه و تحلیل دادهها
۱۲۹	فصل چهارم
۱۲۷	۴-۱- مقدمه
۱۲۷	الف- آمار توصیفی

۱۳۴.....	ب- آمار استنباطی.....
۱۳۴.....	آزمون فرضیه اصلی.....
۱۳۷.....	پیوست‌ها.....
۱۴۵.....	منابع و مآخذ.....
۱۴۵.....	منابع فارسی.....
۱۵۲.....	منابع غیر فارسی.....

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۱۲۱.....	جدول (۳-۱): نگاشته
۱۲۳.....	جدول (۳-۲): سوالات مربوط به هر یک از ابعاد پرسشنامه امید به زندگی
۱۲۴.....	جدول (۳-۳): ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه امید به زندگی
۱۲۵.....	جدول (۳-۴): خلاصه محتوای جلسات آموزشی و یک‌کرد مبتنی بر صمیمیت زوجین باگاروزی
۱۲۸.....	جدول (۴-۱): تعداد و درصد پاسخ‌دهندگان بر اساس جنسیت
۱۲۹.....	جدول (۴-۲): تعداد و درصد پاسخ‌دهندگان بر حسب وضعیت شغلی
۱۳۰.....	جدول (۴-۳): تعداد و درصد پاسخ‌دهندگان بر حسب میزان تحصیلات
۱۳۱.....	جدول (۴-۴): میانگین و انحراف معیار امید به زندگی و ابعاد آن بر حسب گروه
۱۳۲.....	جدول (۴-۵): میانگین و انحراف معیار امید به زندگی و ابعاد آن بر حسب جنسیت
۱۳۳.....	جدول شماره (۴-۶): میانگین و انحراف معیار امید به زندگی و ابعاد آن بر حسب گروه سنی
۱۳۴.....	جدول (۴-۷): میانگین و انحراف معیار امید به زندگی و ابعاد آن بر حسب سطح تحصیلات
۱۳۵.....	جدول (۴-۸): نتایج بررسی تحلیل کوواریانس بر اثربخشی رویکرد مبتنی بر صمیمیت زوجین باگاروزی بر افزایش امید به زندگی
۱۳۶.....	جدول (۴-۹): خلاصه نتایج تحلیل واریانس چند متغیره بر روی مولفه های امید به زندگی و رتبه های گروه آزمایش و کنترل
۱۳۷.....	جدول (۴-۱۰): نتایج تحلیل واریانس یک راه در متن مانوا بر روی متغیرهای مولفه ای امید به زندگی در آزمودنی های گروه آزمایش و کنترل

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۲۹	شکل شماره ۱-۴: دسته بندی پاسخ گویان بر حسب جنسیت
۱۳۰	شکل شماره ۲-۴: دسته بندی پاسخ گویان بر حسب وضعیت سنی
۱۳۱	شکل شماره ۳-۴: دسته بندی پاسخ گویان بر حسب میزان تحصیلات

www.ketab.ir

چکیده:

مجموعه حاضر به منظور بررسی اثربخشی رویکرد مبتنی بر صمیمیت باگاروزی در افزایش امید به زندگی زوجین دارای تعارض زناشویی مجتمع توانبخشی و امور اجتماعی شهر برازجان انجام شده است. در این مجموعه از روش نیمه آزمایش طرح پیش آزمون و پس آزمون با گروه گواه استفاده شده است. جامعه آماری شامل تعداد ۷۰ نفر زوج دارای تعارض زناشویی که در نیمه اول سال ۱۳۹۵ به مجتمع توانبخشی و امور اجتماعی شهر برازجان مراجعه نموده اند. همچنین روش نمونه گیری مجموعه حاضر از نوع روش نمونه گیری در دسترس است. برای بدست آوردن داده ها از پرسشنامه ی «امیدواری هرت (۱۹۹۱)» و تعارض زناشویی کراس و همکاران (۱۹۸۵) استفاده شد با توجه به مقدار ضریب آلفای کرونباخ و دیدگاه اساتید محترم هر دو پرسشنامه از پایایی و روایی مناسبی برخوردار هستند. جهت تحلیل فرضیه های مجموعه از روش های آماری تحلیل واریانس چند متغیره و تحلیل واریانس یک راهه استفاده شد. نتایج تحلیل واریانس یک طرفه نشان داد که از آنجایی که میانگین نمرات مولفه های امید به زندگی شامل: رفتاری- زمانی، مولفه عاطفی- رفتاری و مولفه نسبی- زمینه ای در گروه آزمایش بیشتر از گروه کنترل است می توان نتیجه گرفت که روحیه ای که از آموزش های مبتنی بر رویکرد صمیمیت زوجین باگاروزی استفاده کرده اند به نسبت گروه کنترل، از میانگین نمرات امید به زندگی بالاتری برخوردار هستند. بنابراین یافته های این مجموعه گویای اهمیت آموزش رویکرد مبتنی بر صمیمیت باگاروزی در افزایش امید به زندگی زوجین دارای تعارض زناشویی وازگان کلیدی: رویکرد مبتنی بر صمیمیت باگاروزی، امید به زندگی، زوجین دارای تعارض زناشویی

موراکی (۱۹۴۹) ۲۵۰ گزارش قوم شناختی را بررسی کرد که در آن ها واژه خانواده تعریف و توصیف شده بود. او بر اساس مطالع خود این تعریف را ارائه کرد: خانواده یک گروه اجتماعی است که توسط محل زندگی مشترک، مشارکت اقتصادی و تولید مثل مشخص می شود. خانواده شامل بزرگسالانی از هر دو جنس می باشد؛ حداقل دو نفر که روابط جنسی تأیید شده اجتماعی دارند و یک یا چند فرزند داشته که یا فرزند خودشان و یا فرزند خوانده آن هاست. خانواده نظام اجتماعی است که بر اساس ازدواج و قراردادهای آن صورت می گیرد و در برگیرنده روابطی است که شامل از خود گذشتگی، تعهد، صمیمیت و آرامش روحی و جسمی است. سیستم خانواده چیزی بیش از مجموعه اعضای است که در کنار یکدیگر زندگی می کنند. خانواده مجموعه به هم پیوسته ای از اعضاست که در تعامل متقابل با یکدیگر هستند، از دیگران تأثیر می پذیرند و بر آن ها تأثیر می گذارند. خانواده سالم خانواده ای است که در آن شرایط ارضای نسبی نیازهای اعضا وجود داشته باشد و افراد بتوانند نیازهای مختلف خود را با توجه به تفاوت های فردی، جنسیتی و شخصیتی خود ارضا کنند و مشکلات خود را در این زمینه ها حل نمایند. از آنجایی که هیچ سری در انزوا زندگی نمی کند این جو و محیط خانواده است که می تواند امکان رشد و خود شکوفایی را برابر اعضای خود فراهم آورد. پس ازدواج از عوامل مهم در ایجاد آرامش و سکون آدمی و سبب تعادل روحی و روانی فرد است (سبکی، ۱۳۹۴).

خانواده یکی از نظام های اولیه جوامع بشری است که با وجود تحولات اساسی در اهداف و کارکردهای خود ثابت مانده و هنوز در همه جوامع، اهمیت اساسی دارد. خانواده بنابرین نظام برای تأمین نیازهای مادی، روانی و معنوی بشر بوده و بهترین بستر را برای تأمین امنیت و آرامش روانی اعضا، پرورش نسل جدید و اجتماعی کردن فرزندان و برآورده ساختن نیازهای عاطفی افراد فراهم نموده است. با این حال، در عصر حاضر نظام خانواده دچار مشکلات و چالشهای اساسی گردیده و حتی گاه اساس و تمامیت آن زیر سؤال رفته است. متاثر از تحولات اجتماعی، صنعتی و علمی، در بیشتر جوامع از جمله ایران مشکلات متعددی برای خانواده پدید آمده است؛ اختلاف های خانوادگی، طلاق، فرزندان بی سرپرست و بزهکاری نوجوانان و جوانان، نشان دهنده مشکلات اساسی در خانواده های ماست. سنت ها، اخلاقیات و روش هایی که به تقویت خانواده می انجامد،

بعضاً متزلزل شده اند و دوری از هویت ملی و دینی و پذیرش هویت های دنیا گرایانه و دور از اخلاقیات انسانی، بسیاری از مردم ما را تهدید می کند (سالاری فر، ۱۳۸۹).

ازدواج را می توان به عنوان یکی از مراحل رشد انسان ها در نظر گرفت. اگر ازدواج موفقیت آمیز باشد، کمک زیادی به رشد روانی - اجتماعی زوج می کند. موفقیت ازدواج وابسته به میزان آمادگی افراد برای ازدواج و درک واقع بینانه ی آن ها از روابط زوجی - در این جا منظور از روابط زوجی، روابط زن و مردی است که ازدواج می کنند - است. البته این آمادگی می تواند در اثر آموزش بهبود پیدا کند. ارتباط زوجی ویژگی منحصر به فردی دارد که آگاهی و پذیرش این ویژگی ها از سوی زوج می تواند به موفقیت آمیز بودن ازدواج کمک کند (نظری، ۱۳۸۸). ازدواج رابطه ای است که شخص با انتخاب وارد آن می شود و تقریباً نیم قرن در این رابطه خواهد ماند، زن و مردی که با هم رواج می کنند، باید بتوانند خود را با نیم قرن تحولات اجتماعی ورشد و تغییرات متقابل یکدیگر تطبیق دهند. اگر از عمده ی این کار بر نیایند، به احتمال زیاد رابطه ی زناشویی آنان دارای مشکل خواهد شد. زوج ها این عقیده را پذیرفته اند که ازدواج، ارضای هر نیاز روان شناختی را به همراه دارد، و همین عقاید غیر واقع بینانه است که راهی برای سرسوردگی زناشویی خواهد بود (عرب زاده، ۱۳۸۸).

در این میان امید به زندگی یعنی احساس مثبت و دوستی و صلح با خود و پذیرش تمام جوانب زندگی خود، امید یعنی هدف بخشیدن به زندگی از طریق معنابخشیدن به خود و پناهنده شدن به اصول معنوی و هدف و معنا دادن به زندگی از این طریق. ارتباط با افراد ناامید، کمک و محبت به آنان برای ادامه دادن و پشت سر گذاشتن دوران تلخ زندگی و یافتن راه آینده خدمت ارزشمندی به جامعه است. دولت ها می توانند با ابداع برنامه های ملی و بین المللی و شرکت دادن زوجین، امید به آینده و احساس معیاد بودن را در آنان ایجاد کنند. امید به زندگی موجب افزایش نشاط در زندگی زوجین می شود. چنانچه بتوان امید به زندگی را در زوجین در حال تعارض افزایش داد، می توان از تعارض های بین آنها و مشکلات عاطفی جلوگیری کرد (عربی، ۱۳۸۵).

به نظر می رسد که یکی از راه های افزایش امید به زندگی، افزایش صمیمت بین زوجین است. صمیمیت پلی است که می تواند روابط زناشویی را به هم نزدیک کرده، آن را استحکام بخشد. تحکیم روابط زوجین، نگرش مثبت و عشق ورزی برای نخستین بار در نظریه تحلیل رفتار متقابل مطرح شد. تحلیل رفتار متقابل یکی از ملموسترین نظریه های روانشناسی نوین است. در این نظریه بر بهبود ارتباط زوج ها برای پیشگیری از بروز مشکل و داشتن یک رابطه رضایتمندانه و خرسند لازم به نظر می رسد. به طور کلی امروزه مدلها و رویکردهای گوناگونی در جهت بهبود و پربار ساختن زندگی زوجین و رابطه آنها پدیدار گشته اند. که بیشتر از درمان، به بهبود و ایجاد مهارت های ارتباطی،

قبل از روبرو شدن زوجها با مشکلات توجه دارند. این رویکردها، رویکردهای روانی-آموزشی هستند که بر پیشگیری تأکید دارند و بعضی از آنها شامل روشهایی چون: تقویت رابطه، برنامه پربارسازی ازدواج، برنامه کاربردی عملی مهارت‌های مربوط به روابط صمیمانه، برنامه پیشگیری و بهبود ارتباط زوج هستند و بر زوج‌هایی تمرکز دارند که هنوز مشکلات ارتباطی عمده‌ای را تجربه نکرده‌اند. در سالهای اخیر، آموزشها و برنامه‌های آموزش گروهی بر افزایش ارتباط بین زوجین و روابط متقابل آنها تأثیر داشته است. خانواده درمانگران و زوج درمانگران اغلب گزارش می‌کنند که ارتباط ضعیف، وجه مشترک خانواده‌هایی است که مشکل دارند (دانا، ۱۳۹۳). در معرفی ابعاد صمیمیت بین زوجین می‌توان صمیمیت عاطفی، صمیمیت معنوی، صمیمیت روان شناختی صمیمیت عقلانی صمیمیت جنسی و جسمی، صمیمیت تفریحی اجتماعی و زیباشناختی اشاره کرد (محمدی و همکاران، ۱۳۹۴).

یک زندگی زناشویی صمیمانه مستلزم آن است که زوجین یاد بگیرند با هم ارتباط برقرار کنند و با هم متفاوت باشند. تعارض زمانی به ما می‌آید که زوجین به دلیل همکاری و تصمیمات مشترکی که می‌گیرند درجات مختلفی از استقلال و همبستگی را بدانند که این تفاوت را می‌توان روی یک پیوستار، از تعارض خفیف تا تعارض کامل طبقه‌بندی کرد (افخمی و همکاران، ۱۳۸۶).

با در نظر گرفتن اینکه به نظر می‌رسد که صمیمیت در رابطه زناشویی نقش مهمی در افزایش امید به زندگی در خانواده و جامعه دارد و با توجه به شرایط حاضر که بسیاری از برنامه‌ها و سیاست‌های جامعه در صدد افزایش کیفیت زندگی زناشویی و کم کردن درصد اختلاف‌های موجود در زوجین و به تبع آن پایین آوردن آمار طلاق بین آنها است، لذا ضروری است برای داشتن یک زندگی سالم و صمیمی زوجین آگاه‌تر و آماده‌تر شوند. بنابراین این مجموعه درصدد بررسی اثر بخشی آموزش رویکرد مبتنی بر صمیمیت زوجین با کارروزی بر افزایش امید به زندگی زوجین دارای تعارض زناشویی می‌باشد.